

Πρός αποφυγήν πάσης ἄνευ σχεδίου και συστήματος, ἄνευ μεθόδικου εἰρου, κατεργασίας και μεταδόσεως τῆς διδακτέας ψλης, ὅφειλουσιν οἱ διδάσκοντες νὰ τηρῶσιν ἐν τῷ σχολικῷ ημερολογίῳ αὐτηρὸν τῆς διδασκαλίας των ἔλεγχον. "Οπως δὲ ἔξακριβωθῇ ὅτι τὸ ἀνεγειρόμενον οἰκοδόμημα δὲν ἀνεγείρεται ἐπὶ σανδρῶν βάσεων ἐξ ἀπειρίας τοῦ διδάσκοντος μέλους τοῦ Φροντιστηρίου ὁ διδάσκαλος ἐκτελεῖ συχνότατα ἔξετάσεις τῶν διδαχθέντων, ὅπως ἀνακαλυφθῶσι καὶ πληρωθῶσι· τὰ τυχόν ἐν τῷ πνεύματι τῶν παιδίων μείναντα κενά, γίνη φῶς ὅπου τυχόν ἔμεινε τι σκοτεινόν.

"Ἐν ιδαιτέρῳ βιβλίῳ ὅφειλουσιν οἱ διδάσκοντες ἐν τινὶ τάξει νὰ καταγράψωσιν ὑπὸ μορφὴν προσωπογραφιῶν λεπτομερεῖς καὶ ἀκριβεῖς παρατηρήσεις περὶ τοῦ χαρακτῆρος, τῆς ιδιοφυίας ἐκάστου τῶν παιδῶν. Ποίαν σύντονον καὶ μακράν προσοχήν, ποίαν ὁρεῖαν παρατηρητικότητα ἀπαιτεῖ ἡ δυσχερῆς αὔτη μελέτη, εἰνε εὐνόητον, ἀλλὰ καὶ ποία εἰνε ἡ βαθεῖα θεμελιώδης παιδαγωγική σημασία τῆς δὲν εἰνε δύσκολον νὰ νοηθῇ. "Οστις ἀγνοῶν τὰ κληρονομικά ἡ ἐπίκτητα προσόντα ἡ ἐλαττώματα τοῦ διανοητικοῦ, αἰσθητικοῦ, βουλητικοῦ τῶν παιδῶν, φρονεῖ ὅτι δύναται νὰ τοὺς παιδαγωγήσῃ, αὐτὸς κοπανίζει, κατὰ τὸ λεγόμενον, ἀέρα.

"Ο χῶρος δὲν ἐπιτρέπει ἡμῖν νὰ εἰσέλθωμεν εἰς πλείονας λεπτομερείας. "Ἄς εἴπωμεν μόνον ὅτι τὸ παιδαγωγικὸν Φροντιστηρίον ἐν ἀδρεπήβολῳ αὐτενεργείᾳ μοχθεῖ νὰ προαγάγῃ τὴν Παιδαγωγικὴν ἐπιστήμην. Πλὴν ἀλλων ἐρευνῶν, ἀλλων ἀποπειρῶν στεφθεισῶν ὑπὸ ἐπιτυχίας καὶ διαδιδομένων ὀσημέραι ἀνὰ τὴν Γερμανίαν καὶ τὸ ἔξωτερικόν; ἀξία ἀναγραφῆς εἰνε ἡ ἀνακήρυξις τῶν σχολικῶν ταξειδίων ὡς ὄργανικοῦ μέλους τῆς ἀγωγῆς καὶ διδασκαλίας*); τὰ ταξειδια.ταῦτα οὐ μόνον πατριδογραφικὴν ἔννοιαν ἔχουσι, οὐ μόνον εἰς ὑγιεινοὺς σκοπούς συντελοῦσι; ἀλλὰ πρὸ παντὸς εὐρύνουσι τὸν διανοητικὸν ὄρίζοντα τῶν μαθητῶν· αἱ ἐκ τῆς παρατηρήσεως τῶν παιδῶν ἐντυπώσεις — λαμβάνεται δὲ φροντὶς νὰ εἰνε ἀκριβεῖς καὶ πισταί — ἀποτελοῦσι πολυτιμότατον, δυσαπόκτητον ἀλλως ὑλικὸν ὅπερ ὥδη κατεργασθῇ μετ' αὐτῶν ὁ διδάσκαλος.

Ἐλπομεν ἥδη ὅτι ἐν τῷ παιδαγωγικῷ Φροντιστηρίῳ

*). "Id. Die Schulreise als organisches Glied im Plane der Erziehungsschule, von Oberlehrer E. Scholz. 3. Seminarheft.

θεωρίᾳ· καὶ πρᾶξις εἶνε ἀναποστάστως δυνδεδεμέναι· τὴν θεωρίαν πλὴν τῶν πανεπιστημιακῶν μαθημάτων τοῦ καθηγητοῦ ἀντιπροσωπεύει καὶ τὸ θεωρητικόν, ἐν ᾧ ἀπαξ τῆς ἐβδομάδος ἀναγινώσκονται πραγματεῖαι περὶ διδακτικῶν ζητημάτων, ἐπικρίσεις τῶν σπουδαιοτέρων παιδαγωγικῶν ἔργων ἀτινα δημοσιεύονται ἐκάστοτε, ἐπακολουθεῖ δὲ μακρὰ καὶ σοβαρὰ συζήτησι· μὴ νομίσῃ δέ τις ὅτι τὸ θεωρητικὸν τοῦτο εἰνέ τι αὐτοτελές· τὰς ρίζας του ἔχει ἐν τῇ πράξει τοῦ Φροντιστηρίου, διότι ἡ πράγματι ἐπιστημονικὴ Παιδαγωγικὴ οὐαί ἀξιοῦ ὅτι εἰνε ἡ ἐν Ιένη, ἐργάζεται ἐπαγωγικῶς, ὡς αἱ θετικαὶ ἐπιστῆμαι, ἀπὸ τῆς πείρας αἰρομένη εἰς τοὺς κανόνας καὶ τοὺς νόμους. Αἱ πραγματεῖαι ἀνται ὡς καὶ ἄλλα πορίσματα τῶν ἐρευνῶν δημοσιεύονται ἐν τεύχεσι, τῶν ὅποιων ἔξεδοδησαν ἥδη τρία.

"Ικανὰ εἰτορεύειν περὶ τοῦ παιδαγωγικοῦ Φροντιστηρίου· ἀλλὰ περὶ ἑκείνου ὅστις εἰνε ἡ ψυχὴ τοῦ Φροντιστηρίου τούτου, περὶ ἑκείνου, ὅστις ἐμπλεως ἐνθουσιασμοῦ ἐρπνέει τὸν ἐνθουσιασμὸν περὶ αὐτόν, καὶ ἐπισπῆ μὲν τὸν σεβασμὸν διὰ τὴν μάθησίν του, ἐφελκύει δὲ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἀφοσίωσιν διὰ τῆς μειλιχιότητος τοῦ ἥδους του, περὶ τοῦ καθηγητοῦ κ. Rein ὁδὲν εἰπομεν εἰσέτι· ἀν ἐλέγομεν ὅ τι φρονοῦμεν ὥδη προσεκρούομεν εἰς τὴν μετριοφροσύνην του· τὰ δημοσιεύματά του, τὸ λαμπρὸν περιοδικόν του «Pädagogische Studien», μαρτυροῦσι τὸν γενναῖον, τὸν ἀκατατόνητον, τὸν δεινὸν ἀγῶνα αὐτοῦ πρὸς ἐκρίζωσιν μακρῶν παιδαγωγικῶν προλήψεων*), καταδεικνύουσι· τὸ ὅργικέλευθον τοῦ ἐπισημοτέρου σῆμερον ἀντιπροσώπου τῆς Ἐρβαρτιανῆς παιδαγωγικῆς· ἡ περὶ αὐτὸν διεύνης συρροή μαρτυρεῖ μέχρι τίνων χωρῶν ἔξικνεται ἡ παιδαγωγικὴ του φήμη.

"Ἐνταῦθα δὲ ἀρκεσθῶμεν μόνον νὰ εἴπωμεν ὅτι ὁ καθηγητὴς κ. Rein ἐγεννήθη τῇ 10 Αὐγούστου 1846 ἐν Eisenach, ὅτι ἐσπούδασεν ἐν τοῖς ἐν Ιένῃ, Λειψίᾳ καὶ Εἰδελβέργῃ Πανεπιστημίοις, ὅτι τῷ 1873 διωρίσθη διευθυντῆς τοῦ ἐν Βειμάρῃ Διδασκαλείου καὶ ὅτι ἀπὸ τοῦ 1886 διατελεῖ ἐπίτυπος καθηγητὴς τῆς Παιδαγωγικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημῷ τῆς Ιένης.

"Ως βλέπετε εἰνε ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς ἡλικίας· τὸ μέλλον μένει πρὸ αὐτοῦ ἀνοικτόν, ἐπιφυλάσσον νέους ἀγῶνας καὶ γέους ὥριάμβους.

*). "Id. Aus d. päd. Universitäts-Sem., 3. Heft, Vorwort.

A. K.

ΠΑΡΑΔΟΞΟΝ ΣΥΜΒΑΜΑ ΤΟΥ ΔΟΚΤΟΡΟΣ ΤΖΕΚΥΛ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΑΙΔ. Υπὸ ΡΟΒΕΡΤΟΥ ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΥ ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ.

(Τέλος.)

"Ἄλλα προϊόντος τοῦ χρόνου ἔξηλείφθη ἡ ἐντύπωσις τῶν προτέρων φόβων μου· ἡ ἐπιδοκιμασία τῆς συνειδήσεως μου μοὶ κατέστη βαρετή, ἐπιλυμία καὶ πόθοι ταπεινοὶ ἐφλέγοντο ἐν ἐμοὶ καὶ ἀπήτουν ἰκανοποίησιν, ὁ Ἄυδης ἡγωνίζετο ἀπελπιστικῶς ὅπως ἐλευθερωθῇ ἐκ τῆς δουλείας, καὶ κατὰ τινὰ στιγμὴν μεγίστης ἀδυναμίας ἀνέψχα τὸ ἔρμαριον, παρεσκεύασα τὸ ποτὸν καὶ ἐκένωσα τὸ ποτήριον μέχρι τρυγός.

"Οταν δὲ μέθυσος μέμφεται ἐαυτὸν διὰ τὸ κτηνῶδες πάθος του, σπανιάτατα συμβαίνει νὰ σκεφθῇ καὶ τοὺς κινδύνους εἰς οὓς ἐκδέται αὐτὸν ἡ ἐσκοτισμένη συνειδήσης του. Τὸ αὐτὸν συνέβαινε καὶ εἰς ἐμέ· σπανίως ἀγελογίζόμην εἰς πόσον δεινὴν θέσιν ἥδυνατο νὰ μὲ φέρῃ ἡ μοχθηρὰ φύσις του Ἄυδη, ἡ ἐνσάρκωσις τῆς κακίας.

"Ἐπὶ τέλους ἔφθασεν ἡ τιμωρία.

"Ο ἐν ἐμοὶ δάιμων ἥδη ἐπὶ μακρὸν δέσμιος, ἥδη δὲ

θραύσας τὰ δεσμά του ὥρμησεν ὡς μανιώδης λέων. Καὶ πίνων ἦδη τὸ φάρμακον, ἡσθανόμην τὸν δαιμόνα τοῦτον ἰσχυρότερον, μανιώδεστερον ἡ ἄλλοτέ ποτε. Ἐκ τούτου προήρχετο ἡ λυσσαλέα ὅργη, μεθ' ἣς ἡκουον τὸν εὐγενεῖς καὶ ἀγαθοὺς λόγους τοῦ σεβαστοῦ γέροντος Σίρ Δάνθερς Κάρου· οὐδεὶς ἀνθρωπος, κύριος ὧν τῶν αἰσθήσεων του, ἤδυνατο νὰ διαπράξῃ τοσοῦτο στυγερὸν κακούργημα. Τὸν ἐφόνευσα, δπως τὸ δύστροπον καὶ ἀνάγωγον παιδίον ἥραει τὸ ἀμυρά του.

Ἡ κόλασις ἐμαίνετο ἐντός μου. Μετὰ διαβολικῆς ἥδονῆς ἔτυπτον καὶ ἐσπάρασσον τὸ σῶμα τοῦ ἀσθενοῦς γέροντος. Εἶχεν Ἠδη παραδώση τὸ πνεῦμα, ἐγὼ δμως. δὲν ἔπαυν νὰ τὸν τύπτω μὲ τὸ βαρὺ ρόπαλόν μου, μέχρις οὐ ἀπηδησα καὶ ἡ ράβδος ἐσχίσθη εἰς δύο ἐν τῇ χειρὶ μου.

Αἴφνης κατενόησα τὸ φρικῶδες τῆς θέσεως μου Δὲν ἡσθάνθην μεταμέλειαν· τούναντίον ἔχαιρον ἐπὶ τῷ κακουργήματι ὅπερ διέπραξα; ἀλλὰ αἱ συνέπειαι τοῦ κακουργήματος καὶ ὁ κίνδυνος τὸν ὀποῖον διέτρεχον ἴσταντο ὡς ἀπειλητικὰ φαντάσματα ἐνώπιόν μου.

Ἐν μόνον πρᾶγμα ἐσκεπτόμην — νὰ σωῦθα.

Ἐδραμόν εἰς τὴν ἐν Σόχῳ κατοικίᾳ μου, ἔκανας ὅλας τὰς ἐπιστολὰς καὶ ὅλα τὰ ἔγγραφα, ἀτια ἥδυναντο νὰ μὲ προδώσωσι, εἴτα δὲ ἐπορεύθην εἰς τὴν οἰκίαν μου, μὲ ἐλαφρὰν καρδίαν καὶ ἐντρυφῶν ἐν τῇ ἀναμνήσει τοῦ φρικῶδους κακουργήματος, ὅπερ διέπραξα· μάλιστα δὲ ἐσχεδίαζον Ἠδη καὶ διὰ τὸ μέλλον δροια κακουργήματα. Γελῶν καὶ ἄδων παρεσκενασα τὸ ποτὸν καὶ τὸν ἔπιον — εἰς ὑγείαν τοῦ φονευθέντος. Καὶ πρὶν ἔτι παύσωσιν οἱ φοβεροὶ πόνοι τῆς μεταμορφώσεως, ὁ Ἐρρύκος Τζέκυλ ἐγονυπέτησε χέων πικρότατα δάκρυα καὶ προσηυχήθη ἥητῶν παρὰ τοῦ παντοδυνάμου συγχώρησιν.

Ωσεὶ πέπλος τις ἔπεσεν αἴφνης ἀπ' ἐμπροσθεν τῶν δόφαλμῶν μου· οὐδέποτε εἶχον συλλογισθῆ μετὰ τοσαύτης συντριβῆς καρδίας τὴν κινδυνώδη καὶ φρικωδεστάτην ὁδόν, εἰς ἣν εἶχον εἰσέλθη. "Ολος μου ὁ βίος ἥρχισε νὰ ἔξελισσεται πρὸ τῶν δόφαλμῶν μου, ἀπὸ τῶν παιδικῶν μου ἡμερῶν, καὶ διὰ περιεπάτουν εἰς τοὺς λειμῶνας κρατούμενος ἀπὸ τῆς χειρὸς ὑπὸ τοῦ πατρός μου, διὰ τῶν ἑτῶν τῆς γυμνασιακῆς καὶ τῆς πανεπιστημιακῆς μου φοιτήσεως, καὶ διὰ πλήρος ἐπιμελείας καὶ φιλοδοξίας ἐπεδίωκον ὑψηλοτάτους σκοπούς, διὰ τοῦ λαμπροῦ σταδίου μου, ὅπερ διάνυσον, μέχρι τοῦ φρικῶδους κακουργήματος τῆς νυκτὸς ἐκείνης.

Ἐπεδύμουν νὰ ἐκβάλω δυνατάς κραυγάς· μὲ δάκρυα καὶ μὲ προσευχής προσεπάθουν ν' ἀποσοβήσω τὰς φρικώδεις εἰκόνας τῆς φαντασίας μου, νὰ καταπνίξω τοὺς φοβεροὺς ἱχοὺς οἵτινες ἐβόρμουν πέριξ μου· ἀλλὰ ἐν ρέσω τῶν θερμοτάτων προσευχῶν μου μὲ ἥτενίζε τὸ διαβολικὸν πρόσωπον τοῦ Ἀϋδ μὲ καταχθόνιον μειδίαμα. —

"Ολίγον κατ' ὀλίγον μὲ ἐκυρίευσε μαλακώτερόν τι καὶ ἡσυχώτερον συναίσθημα· ἡσθανόμην ποιάν τινα χαράν καὶ ἀσφάλειαν. Ὁ Ἀϋδ ἐπρεπε νὰ ἐκλείψῃ διὰ παντός, ν' ἀφανισθῇ ἐντελῶς καὶ ἀνεπιστρεπτε· μόνη ἡ ἀγαθὴ μερις τῆς φύσεως μου ἐπρεπε νὰ γῆσῃ.

Μὲ πόσην χαράν, μὲ πόσην ἀνακούφισιν ἔχαιρετισα τὴν ἐπιστροφὴν ταύτην τῆς ἀγαθῆς μου φύσεως! "Εκλεισα τὴν ἀπασίαν ἐκείνην θύραν, ἡτις ἤγειν ἐκ τῆς

ὅπισθεν ὁδοῦ εἰς τὸ ἐργαστήριόν μου καὶ ἔθραυσα τὴν κλεῖδα.

Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ὁ φόνος τοῦ Δάνθερς Κάρου ἐφωνάζετο εἰς ὅλας τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως. Ἡ νεαρὰ ὑπηρέτρια ἀπὸ τοῦ παραδύρου εἶχεν ἀναγνωρίσῃ τὸν φονέα ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Ἑδουμάρδου Ἀϋδ· δὲν ἦτο ἀνάγκη ἄλλων ἀποδείξεων. Ὁ φόβος τῆς ἀγχόνης ἐνίσχυεν Ἠδη ἐτὶ μᾶλλον τὰς ἀγαθάς μου προσθέσεις· Ὁ Τζέκυλ ἦτο Ἠδη ἡ μόνη καταφυγὴ μου. Ἀν τώρα ἐνεφανίζετο ὁ Ἀϋδ, ὀλόκληρος ἡ πόλις θὰ ἐπετίθετο κατ' αὐτοῦ.

"Ηδη ὁ ὑψιστος σκοπὸς τοῦ βίου μου ἦτο νὰ ἐπανορθώσω τὰ φοβερά μου λάθη· καὶ πράγματι ἥρχισα τὸ ἔργον τοῦτο μετὰ σπουδαιότητος· καὶ εὐσυνειδησίας.

Γνωρίζεις πῶς ἐπέρεσα τοὺς τελευταίους μῆνας τοῦ παρελθόντος ἔτους. Γνωρίζεις πόσον προσεπάθουν νὰ πράττω τὸ καλόν, νὰ βοηθῶ τοὺς πτωχοὺς καὶ τοὺς πάσχοντας. Γνωρίζεις πόσον ἡσύχως παρήρχοντο αἱ ἥμεραι, αὔτινες δι' ἐμὲ ἡσαν σχεδὸν ἥμεραι εὐτυχίας. Καὶ δύναμαι εἰλικρινῶς νὰ σοὶ ὅμολογήσω ὅτι ὁ ἀθῶς καὶ ἐνάρετος οὗτος βίος δὲν μοι κατέστη ἀνιαρός, ἀλλὰ τούναντίον, ὀσημέραι εὐαρεστότερος.

Ἐν τούτους δμως ἡ κατάρα τῆς διπλῆς μου φύσεως ἐπίεζεν εἰσέτι βαρέως τὴν ψυχήν μου· εὐθὺς ὡς ἥλαττοντο αἱ δύσνηραι τύψεις τῆς συνειδήσεώς μου, ὁ δαίμων ἥρχιζε πάλιν νὰ κινήται ἐν ἐμοί.

Νὰ μεταμορφωθῶ πάλιν εἰς τὸ καταχθόνιον ἐκείνο ὅν, δὲν ἥνελον, — οὕτε καν νὰ τὸ σκεφθῶ μὲ ἀφινεν ὁ φόβος. Ἄλλ' ἐν τῇ ἀρχικῇ, τῇ ιδίᾳ μου μορφῇ, ὡς Ἐρρύκος Τζέκυλ, ἥχθην πάλιν εἰς πειρασμούς καὶ ἥρχισα νὰ ἀμαρτάνω κρυφίως.

Ἄλλ' ἐπρεπεν Ἠδη νὰ ἔλθῃ τὸ τέλος. Τὸ μέτρον ἦτο σχεδὸν πλήρες, καὶ ἐπέκειτο ἡ καταστροφή. Ἐν συμβεβηκός, τὸ ὄποιον τώρα θὰ σοὶ ἐκδέσω, κατέστρεψε διὰ παντὸς τὴν ισορροπίαν τῆς ψυχῆς μου.

Ἡτο ὡραία, εὐήλιος ἥμέρα, περὶ τὰ τέλη τοῦ ιανουαρίου. Ἐκαθήμην ἐπὶ ἐνὸς θρανίου ἐν τῷ Regent's Park καὶ ἥλιαζόμην. Οι στρούθοι ἐκελάδουν εὐθύμως εἰς τοὺς ἔγρούς κλάδους τῶν δένδρων, ὡσεὶ προαισθάνομενοι τὴν ἀφίξιν τοῦ ἔαρος. "Ημην, ὡς συγήθως, βεβυθισμένος εἰς σκέψεις περὶ τοῦ ἑαυτοῦ μου. Ὁ Δάιμων ἐκινήθη πάλιν ἐντός μου καὶ ἥρχισε νὰ θορυβῇ, θέλων νὰ διαρρήξῃ τὰ δεσμά του. Ἡ ἀγαθὴ μου φύσις ἐφαίνετο πάλιν ὑπνώττουσα. "Υπεσχέθην εἰς τὸν ἑαυτόν μου νὰ διορθωθῶ, ἀλλ' ὅχι τώρα ἀμέσως, ὅχι σήμερον!

Ἐπαρηγορούμην μὲ τὴν ιδέαν ὅτι δὲν εἶραι χειρότερος ἡ ἄλλοι ἀνθρωποι· ἔχαιρον διὰ τὰς καλάς μου προσθέσεις, καὶ ἐπὶ τέλους παρέβαλον τὸν πλήρη ἐνεργείας βίον μου πρὸς τὴν ἀδράνειαν καὶ ἀδιαφορίαν ἄλλων ἀνθρώπων, καὶ εἶδον ὅτι ἥμην ἀνώτερος πολλῶν.

Ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν ταύτην τῆς μωρᾶς ἀλεῖσονείας μου κατελήφθην ὑπὸ ιδιορρύθμου τινὸς συναισθήματος· ἡσθάνθην στενοχωρίαν καὶ ἀρδίαν, τὰ μέλη μου ἐτρέμουν καὶ ὀλίγον ἐλειψε, νὰ λιποθυμήσω. Μετ' ὀλίγας στιγμάς παρῆλθον τὰ συναισθήματα ταῦτα, ἀλλ' ἐπηκολούθησεν ἐν τῇ ψυχῇ μου, ἐν τῷ πνεύματι μου παράδοξός τις μεταβολή. Ἡσθανόμην ἐμαυτὸν τολμρότερον, προκλητικώτερον: οὐδεὶς φόβος πλέον μὲ κατεῖχε ὡς πρὸς τοὺς κινδύνους, οἵτινες ἥπειλουν τὸν Ἀϋδ.

Παρετήρησα τὸ σῶμά μου καὶ εἶδον ὅτι τὰ ἐνδύματά μου ἐκρέμαντο εὐρέα ἐξ ὄλων τῶν μερῶν· ἐπί δὲ τοῦ γόνατός μου ἔκειτο ισχνή, ὀστεώδης καὶ μὲν μελαίνας τρίχας κεκαλυμμένη χείρ — ἥμην ὁ Ἐδουάρδος Ἀὔδ.

Πρὸ δὲ λίγων ἦτι στιγμῶν ἥμην ἀσφαλῆς ἐνώπιον, ὄλου τοῦ κόσμου, πλούσιος, ἀγαπώμενος καὶ τιμώμενος ὑπὸ πάντων — τώρα δὲ αἴφνης εὐρισκόμην καταδικόμενος ὑπὸ τοῦ νόμου, προκεκηρυγμένος, ἀπατρις, ἀνέστιος, φονεύς, λεία πάντων τῶν πολιτῶν! —

Σύγχυσις καὶ ταραχὴ μὲν κατέλαβεν, ἀλλὰ μόνον. δι' ὀλίγας στιγμάς. Καὶ πρότερον πολλάκις εἶχον παρατηρήσῃ, ὅτι ἐν τῷ δευτέρῳ χαρακτῆρι μου, ἥτοι ἐν τῇ φύσει τοῦ Ἐδουάρδου Ἀὔδ, αἱ πνευματικαὶ μου δυνάμεις ἤσαν ισχυρότεραι, αἱ σωματικαὶ μου εἶχον περισσοτέραν δύναμιν καὶ ἐλαστικότητα, τὸ ἥθικόν μου θάρρος ἥτο μᾶλλον ἐγέτεαμένον· ὅπου ὁ Τζέκυλ θὰ ὑπέκυπτεν, ἔκει ὁ Ἀὔδ ἀνταπεκρίνετο κάλλιστα πρὸς πάσας τὰς ἀπαίτησεις τῆς στιγμῆς.

Τοῦτο ἡδικάνθην καὶ τώρα — ἀλλὰ τί νὰ πράξω; Τὰ φάρμακά μου εὐρίσκοντο κλειδωμένα ἐντὸς τοῦ ἐργαστηρίου μου· πῶς ἥδυνάμην νὰ τὰ λάβω; Τὸ πρόβλημα ἔπειτε νὰ λυθῇ. Ἡ ὀπισθία θύρα τοῦ ἐργαστηρίου ἥτο κεκλεισμένη, καὶ ἡ κλεις τεθραυσμένη. Ἄν. ἀπετόλμων νὰ εἰσέλθω διὰ τῆς ἐμπροσθίας θύρας, οἱ ἴδιοι μου ὑπῆρέται θὰ μὲν συνελάμβανον καὶ θὰ μὲν παρέδιδον εἰς τὴν ἀστυνομίαν.

Τότε ἔσκεφθην τὸν Λάνυν.

Ἄλλὰ πῶς ἥδυνάμην νὰ προσέλθω πρὸς αὐτὸν; πῶς νὰ τὸν πείσω; Καὶ ἀν ἀκόμη διέφευγον τὸν κίνδυνον τοῦ νὰ συλληφθῶ ἐν ταῖς ὁδοῖς ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας, πῶς ἥδυνάμην νὰ εἰσχωρήσω εἰς τὴν οἰκίαν του, εἰς τὸ δωμάτιόν του; πῶς ἥδυνάμην, ἀγνωστος ὁν, μὲ τὴν τερατώδη μορφήν μου, ἥτις ἐνέπνεε φρίκην εἰς πάντα ἄνθρωπον, νὰ παρουσιασθῶ. ἐνώπιον τοῦ περιφήμου Ιατροῦ καὶ νὰ τὸν πείσω, νὰ μεταβῇ εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ συναδέλφου του Τζέκυλ νὰ λάβῃ ἐκ τοῦ ἐργαστηρίου του διάφορα ἀντικείμενα καὶ νὰ τὰ φέρῃ εἰς ἐμέ;

Τότε αἴφνης ἐνευθυμήθην ὅτι μοὶ ἔμενε μία ἰδιότης τῆς προτέρας μου φύσεως: ὁ γραφικὸς χαρακτήρας μου. Ἡ ἀνάμνησις αὐτῇ ἔγένετο τὸ φῶς, ὅπερ μὲν ἀδήγησεν εἰς τὴν ἐκ τοῦ σκότους διέγοδον. Ἐτακτοποίησα, ὅσον ἥδυνάμην καλλίτερα, τὰ κρεμάμενα ἐνδύματά μου καὶ καλέσας ἔνα προστυχόντα ἀμαζηλάτην μετέβην εἰς ἐν ζενοδοχεῖον τῆς ὁδοῦ Portland. Ἡ ἀλλόκοτος ἐνδυμασία μου θὰ καθίστα πολὺ γελοίαν τὴν ἀποτρόπαιον μορφήν μου — οὐδεὶς δὲ ὑπόπτευε ποῖον δυστυχές πλάσμα ἐκάλυπτον τὰ ἐνδύρατα ἔκεινα. Ὁ ἀμαζηλάτης δὲν ἥδυνήθη νὰ κρατήσῃ τὸν γέλωτα, παρατηρήσας με. Τὸν ἥτενισα μὲν βλέμμα τοσαύτης καταχθονίου μανίας, τρίχων τοὺς ὁδόντας, ὥστε τὸ μειδίαρα του ἡρανίσθη. Ἡτο εὐτύχημα δι' αὐτὸν καὶ δι' ἐμὲ ὅτι ἐπούσε νὰ γελᾷ, ἀλλως ἥμην ἔτοιμος ἥδη νὰ τὸν κρημίσω ἀπὸ τῆς ἀμάξης καὶ νὰ τὸν κατασπαράξω ὡς ἀγριον θηρίον.

Εἰς τὸ ζενοδοχεῖον μὲν ἐδέχθησαν ὠσαύτως μὲ πρόσωπα δυσμενή, ἀλλ' ἐν βλέμμα μου ἥρκεσε νὰ τοὺς παγώῃ τὸ αἷμα καὶ νὰ κάμη εὐγενεστέρους τοὺς τρόπους των. Εἰσῆλθον εἰς ἐν δωμάτιον καὶ ἔγκησα τὰ

πρὸς γραφήν ἀναγκαῖα. Ὁ Ἀὔδ ἐν κινδύνῳ εὐρισκόμενος μοὶ ἥτο ἐντελῶς ἀγνωστὸν μέχρι τοῦδε ὅν. Φόβος καὶ λύσσα καὶ φονικὸν ἐπάλαιον εἰς τὰ «στήθη του». Δὲν εἰμπορῶ νὰ εἰπῶ «εἰς τὰ ιδικά μου στήθη», διότι τὸ ἔκτρωμα ἔκεινο τοῦ Ἀδου δὲν ἥτο ἀνθρώπινον ὅν: οὐδὲν ἄλλο ἔγη ἐν αὐτῷ, εἰμὴ φόβος καὶ μῆσος. Ἐν τούτοις ἐκυρίευσε τὸ φόνιον πάθος του, καὶ ἔγραψε δύο ἐπιστολάς, μίαν εἰς τὸν Λάνυν καὶ μίαν εἰς τὸν Παῦλον, διὰ νὰ εἶνε δὲ ἀσφαλέστερος ὅτι θὰ ληφθῶσιν ἐγκαίρως, τὰς ἔστειλε συστημένας.

Ἐκεῖ, ἐν τῷ ἐρήμῳ δωματίῳ τοῦ ζενοδοχείου ἔρεινεν ὄλην τὴν ἥμέραν συλλογιζόμενος τὴν δυστυχίαν του. Ὁ ὑπηρέτης, ὅστις τῷ ἔφερε τὸ φαγητόν, ἥτενισεν αὐτὸν μετὰ φόβου καὶ ἐκπλήξεως καὶ ἔγκλεθε τοῦ δωματίου δρομαῖος.

Οτε ἔγένετο ἔσπερα, κατέλιπε τὸ ζενοδοχεῖον, ἐκάλεσε μίαν ἄραξαν καὶ περιεφέρετο ἐν τῇ πόλει. Οτε δὲ ἐνόησεν ὅτι ὁ ἀμαζηλάτης εἶχε λάβη ὑποψίας κατ' αὐτοῦ, κατέβη ἐκ τῆς ἀμάξης καὶ ἥρχισε νὰ περιοδεύῃ τὰς ἐρημοτέρας καὶ σκοτεινοτέρας φύδος τῆς μεγαλοπόλεως. Οἱ ὀλίγοι ἀνθρώποι, οἵτινες τὸν συνήντησαν, ἔστρεφον καταπεληγμένοι τὰ ὅμματα πρὸς αὐτόν. Ἀλλιμηνή τρικυμία παδῶν ἐμαίνετο ἐντὸς τοῦ στήθους του — ἐδίψη αἷμα, καὶ συγχρόνως ἐπάγωνε τὸν μυελὸν τῶν δυτικῶν του ἀπεριγραπτος φόβος. Μία πτωχὴ καὶ ἀσθενής γραία ἐπλησίασε πρὸς αὐτὸν προσφέρουσα φώσφορα πρὸς ἀγοράν. Ἐκεῖνος δὲ τὴν ἔτυψεν εἰς τὸ πρόσωπον — καὶ ἡ δυστυχής γραία ἀπεμακρύνθη κλαίουσα. Ἐπὶ τέλους ἥλθε τὸ μεσονύκτιον καὶ ὁ Ἀὔδ εὑρέθη πρὸ τῆς θύρας τοῦ Λάνυν.

Οτε ἐν τῷ δωματίῳ τοῦ Λάνυν εἶπανηλθον εἰς ἐμαυτόν, ἥμην σφοδρότατα τεταραγμένος ὑπὸ τοῦ φόβου, τὸν ὀπρῖον ἐπροξένησα εἰς τὸν παλαιόν μου φίλον. Άλλα τί ἥτο ὁ φόβος οὗτος τοῦ Λάνυν; Ἡτο μόλις μία σταγῶν ἐν τῷ ὕκεινῳ τοῦ φόβου, τῆς φρίκης καὶ τῶν τύφεων τοῦ συνειδότος, ἀτινα συνετάρασσον τὴν ἀθλίαν ψυχήν μου. Νέα μεταβολὴ εἶχε συντελεσθῆ ἐντὸς μου. Ὁ φόβος, ὅστις ἐβασάνιζε τὴν ψυχήν μου, δὲν ἥτο ὁ ἀνανδρος φόβος τῆς ἀγχόνης ἀλλ' ἡ φρίκη ἥν μοι ἐνέπνεεν ἡ σκέψις ὅτι ἔρελλον νὰ μείνω διὰ παντὸς Ἐδουάρδος Ἀὔδ. Τοῦ Λάνυν τὰς πικρὰς μορφὰς ἐδέχθην ώς ἐν ὄνειρῳ — ώς ἐν ὄνειρῳ διατελῶν ἔφθασα εἰς τὴν κατοικίαν μου καὶ κατεκλιθήνη ἐν τῇ κλίνῃ μου. Ἐνέπεσα εἰς βαρύτατον, μολύβδινον ὑπὸν, ἐκ τοῦ ὀποίου καὶ αὐτὰ τὰ φρικωδέστατα ὄνειρατα δὲν ἥδυνήθησαν νὰ μὲν ἐξεγείρωσιν. Ἀφυπνίσθη ἀδύνατος καὶ τρέμων καθ' ὅλα μου τὰ μέλη. Εἶχον θανάτου φόβον ἀπὸ τὸ τέρας, τὸ ὀποῖον ἐκοιμάτο ἐν ἐμοί. Οἱ κίνδυνοι τῆς προτεραίας νυκτὸς παρουσιάσθησαν ἥδη ἐναργεῖς εἰς τὸ πνεῦμά μου. Εὐχαρίστησα τὸν Θεόν ὅτι εὑρισκόμην τώρα πλέον ἐν τῇ οἰκίᾳ μου, ἐν τῷ δωματίῳ μου, ἐνθάδε εἶχον πρόχειρα τὰ φαρμακά μου· βαθὺ συναίσθημα εὐγνωμοσύνης, μάλιστα δὲ καὶ ἀμυδρά τις ἀκτίς ἐλπίδος ἐπλήρουν τὴν βασανισμένην καρδίαν μου.

Μετὰ τὸ πρόγευμα ἐξῆλθον ἥσυχος εἰς τὴν αὐλήν, ὅτε αἴφνης πάλιν μὲν κατέλαβε τὸ φοβερὸν ἐκεῖνο συναίσθημα ὅπερ συνήθως προηγεῖτο τῆς μεταμορφώσεως μου. Μόλις ἐπρόφθασα νὰ εἰσέλθω εἰς τὸ ἐργαστήριόν μου τὸ ἐν τῇ ὄπισθεν οἰκίᾳ, μετ' ὀλίγας δὲ

ΕΤΙΚΙΝΔΥΝΟΣ ΣΤΙΓΜΗ ΚΑΤΑ ΤΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ. Εικόνων ύπό O. Gerlach.

στιγμάς ή λύσσα και θηριωδία του "Άϋδ έμαίνετο έντος μου." Επιον διπλήν δόσιν του φαρμάκου δύπως έπαναφέρω έραυτόν εις τὴν προτέραν μου φύσιν, ἀλλὰ μόλις μετά ἐξ ὥρας ἡσθάνθην τὰ συμπτώματα τῆς ἐπικειμένης μεταλλαγῆς μου, και ἡναγκάσθην νὰ πίω και ἐτέραν δόσιν. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἑκείνης μόλις κατώρθουν διὰ τῆς μεγίστης προσοχῆς και διὰ συνεχοῦς χρήσεως του φαρμάκου, νὰ ἐμφανίζωμαι υπὸ τὴν μορφὴν τοῦ Τζέκυλ. Κατὰ πᾶσαν στιγμὴν ἡδυνάμην νὰ προσδοκῶ τὰ συμπτώματα τῆς ἀκουσίας μου μεταμορφώσεως. Πρὸ πάντων δταν ἔκοιμωμην υπῆρχεν δέ μέγιστος κίνδυνος: ἥρκει μόνον νὰ κλείσω τοὺς ὄφθαλμούς, καθήμενος ἐπὶ τῆς πολυθρώνας παρὰ τῇ θερμάστρᾳ — και ἀφύπνιζόμην υπὸ τὴν μορφὴν του Άϋδ.

Ἐν τῇ δημοκρατίᾳ ταραχῆ διατελῶν και καταδεδικασμένος εἰς τὴν ἀσπνίαν, ἔξησθενούμην ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν περισσότερον σωματικῶς τε και πνευματικῶς. Ἡτο ὁδυνήροταν συναίσθημα, καταναλίσκον ὡς πῦρ τὰ ἐντόσθια μου — δέ φόβος τῆς δευτέρας μου φύσεως. Ἄλλ' ἐν τῷ ὑπνῳ, ή ὀσάκις ἔπαινεν ή ἐνέργεια του φαρμάκου, τότε ἱσθανόμην, σχεδὸν ἀνέν τῶν πόνων τῆς μεταμορφώσεως, οἵτινες ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἐγίνοντο ἀσθενέστεροι, ἀνέκφραστον ἐπιμυρίαν πρὸς τὸ κακόν: ή φαντασία μου ἐδημιούργει ύπερφυσικάς εἰκόνας ἀπεριγράπτου ἀκολασίας, ή ψυχή μου ἐβραζεν ἐκ μίσους και φονικοῦ πάθους, τὸ σῶμά μου δὲν ἐφαίνετο ἀρκούντως ισχυρόν, ὡστε νὰ κρατῇ ἐντός του τὴν μανιώδη ἐνέργειαν του Άϋδ.

Ἡ δύναμις του Άϋδ ηὔξανε καδ' ὅσον ηὔξανεν ή ἀδυναμία του Τζέκυλ. ἀρρητον μῖσος ἐχώριζεν τὸν ἔνα απὸ τοῦ ἄλλου.

Ἐις τὸν Τζέκυλ. υπῆρχε τὸ ἔνστικτον τῆς αὐτοσυντηρήσεως. Ἡδη κατενόει ποῖον τέρας εἶχε δημιουργῆσην ἐξ ἑαυτοῦ και δι' ἑαυτόν. Τὸ ἔκτρωμα τούτο τοῦ ἄδου εἶχε κοινὴν μετ' αὐτοῦ τὴν συνείδησιν, και μόνον μετ' αὐτοῦ ἡδύνατο ν' ἀποθάνῃ.

Τὸ μῖσος του Άϋδ κατὰ τοῦ Τζέκυλ εἶχε διάφορον. ἀρχήν. Ὁ φόβος τῆς ἀγχόνης ἡνάγκαζεν αὐτόν, νὰ διαπράττῃ δημοκρατίαν μόλις διὰ τὸν προσλαρβάνη τὴν ὑποταγῆ φύσιν του Τζέκυλ. Ἡ ἀνάγκη αὕτη τῷ ἡτο μισητῇ, δύπως και ἡ δειλία του Τζέκυλ. Τὸ μανιώδες μῖσος του ἐξεδήλου διὰ πολινειδῶν ταπεινῶν και χαμερῶν τρόπων. Ἔγραψε λ. χ. φρικώδεις βλασφημίας εἰς θρησκευτικὰ βιβλία, τὰ όποια συνείδησα ν'. ἀναγινώσκω εἰς προτέρας εὐτυχεῖς ἡμέρας μετ' ἰδιαίτερας ζέσεως· ἔκανε τὰς ἐπιστολὰς και τὴν εἰκόνα

του πατρός μου· και ἀν μὴ ἐμπόδιζεν αὐτὸν δέ φόβος τῆς ἀγχόνης, θὰ μὲ παρέδιδεν εἰς τὴν αστυνομίαν ὅπως μὲ ἐμπλέξῃ εἰς τὴν υπόθεσιν του φόνου του. Σἱρ Δάνθερς Κάρου.

Εἶνε περιττὸν νὰ ἐπιμηκύνω περισσότερον τὴν ἔξομολόγησιν ταύτην, οὐτε καιρὸς μοι υπολείπεται πρὸς τοῦτο. Οὐδεὶς ποτε υπέφερε τόσον, ὅσον ἐγώ!

Τίς οἶδε πόσον χρόνον θὰ διήρκει εἰσέπι ο διπλοῦς αὐτὸς βίος μου, ἀν δὲν μὲ κατελάμβανε τὸ τελευταῖον δυστύχημα, τὸ ὅποιον διὰ παντὸς θὰ μὲ χωρίσῃ ἀπὸ τῆς ἴδιας μου μορφῆς, ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς μου φύσεως. Ἡ ποσότης του ἄλατος, τὸ ὅποιον ἐπρομηθεύθην εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς και τὸ ὅποιον μετεχειρίζομην ἀπὸ τοῦ πρώτου μου πειράματος, ἡλαττοῦτο σημαντικῶς και ἐπλησίαζε νὰ τελειώσῃ. Παρηγγελλον διὰ τοῦ υπηρέτου μου νέας προμηθείας και ἀνεμίγνυον τὰ διάφορα συστατικά — διασημὸς ἐπήρχετο, ὡσαύτως δὲ και ἡ πρώτη ἀλλαγὴ του χρώματος, ἀλλ' ή δευτέρα δὲν συνετελεῖτο. Ἐπινον τὸ ποτόν, ἀλλ' ἀνευ ἀποτελέσματος. Ἐσχημάτισα τὴν πεποίθησιν δτι τὸ πρῶτον ἄλατο, ὅπερ εἶχον προμηθεύθη, ήτο νενοθευμένον, και ἀκριβῶς τὸ ἄγνωστον ποσόν του γένου συστατικοῦ ήτο ἐκείνο τὸ ὅποιον παρεῖχεν εἰς τὸ δόλον τὴν θαυμασίαν ἐνέργειαν.

Ἐκτοτε ἔχει παρέλθη μία ἐβδομάδα, και τώρα γράφω τὸ τέλος τῆς ἔξομολογήσεως ταύτης υπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς τελευταίας δόσεως του πρώτου ἐκείνου ἄλατος. Αὕτη λοιπὸν εἶνε ή τελευταία φορά, καδ' ήν δὲ ο Ερρίκος Τζέκυλ βλέπει τὴν ἴδιαν του μορφὴν ἐν τῷ κατόπτρῳ και σκέπτεται και γράφει μὲ τὸ ἴδιον του πνεῦμα. Πρέπει νὰ σπεύσω νὰ τελειώσω, διότι μόλις διὰ μεγάλης προσοχῆς κατώρθωσα ν' ἀποκρύψω ἀπὸ τοῦ Άϋδ. τὴν ἔξομολόγησιν ταύτην. Ἄν ή μεταμόρφωσις ἐγίνετο καιδ' ὅν χρόνον γράφω, δὲ Άϋδ θὰ ἐσχίζει και θὰ ἔκαιε τὸ χειρόγραφον τοῦτο.

Τὸ ἀναπόδραστον τέλος πλησιάζει.

Γνωρίζω, δτι τὸ πολὺ ἐντὸς ἡμισείας, ὥρας θὰ υποστῶ τὴν τελευταίαν μου μεταμόρφωσιν και θὰ προσλάβω διὰ παντὸς τὴν στυγεράν μορφὴν του τέρατος ἐκείνου.

Πῶς θὰ τελευτήσῃ ο Άϋδ; Θ' ἀποθάνῃ ἐπὶ τοῦ ικριώματος, ή θὰ λάβῃ τὸ θάρρος τὴν τελευταίαν στιγμὴν νὰ ἐλευθερώσῃ αὐτὸς ἑαυτόν; Μόνος ο Θεός τὸ εἰξεύρει; — ἀλλὰ τι με μέλει, ἐμέ;

Γνωρίζω δτι αὕτη εἶνε ή τελευταία μου ὥρα. Τὰ ἐπακολουθήσοντα δὲν ἀφορῶσι πλέον ἐμέ. Και οὐτω φέρω εἰς πέρας τὸν βίον του δυστυχοῦς Ερρίκου Τζέκυλ.

ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΜΕΤ' ΑΛΛΗΛΩΝ.

Μυθιστόρημα υπὸ 'Ερμάννον Χάιλερ.

(Συνέχεια.)

Τὰ ἀφορῶντα τὴν Καρμελίταν ἔλαβον διὰ τῆς ἀναχωρήσεως τῆς Μερτέδες εινοϊκωτέραν τροπήν, ή δτι προσεδόκα δὲ Καΐῳ, κατὰ τόδο τούλαχιστον, δτι διὰ τῆς τακτικῆς εἰς τὸ σχολεῖον φοιτήσεως και διὰ τῶν ίδιατέρων οικειακῶν παραδοσῶν, ὃς ἐλάμβανεν ή Καρμελίτα παρὰ τίνος νεαρᾶς διδασκάλου, δὲ βίος του κορασίου ἐρυθμόσην και ἐκανονίσθη οὐτως· ή Κλεμεντίνα Ιουλία δὲν εἶχε πολλὴν εδυκαίριαν νὰ ἐπεμβαίνῃ εἰς τὴν ἀγωγὴν αὐτοῦ μὲ τὸν ἐνέργον μέρος, δσον πρότερον. Πλὴν δὲ τούτου ή Καρμελίτα

ἐλάμβανεν ἡδη παρὰ τῆς μητρυιᾶς μέρος τι τούλαχιστον ήσ προτερας αὐτῆς ἐλευθερίας. Βεβαίως ἐννοεῖται δτι φιλικὴ προσέγγισις μεταξὺ μητρὸς και θυγατρὸς οὐδεμία ἐγίνετο. Τὸ θερόδαιμον και σφοδρὸν εἰς τὰ αἰσθήματα κοράσιον δὲν ἐγήσει ἀγάπην ἐκεὶ δτου δὲν ἡλπίζει νὰ ενρῃ ποτὲ τοιαύτην. Άλλ' ἐστρεψεν ήδη και ἐξ·ἀποστάσεως τὴν καρδίαν του πρὸς τὴν Μερτέδες, και οὐδεμία ἐβδομάδας παρήρχετο χωρὶς νὰ·γράψῃ μίαν τούλαχιστον ἐπιστολὴν πρὸς τὴν ἀγαπητὴν θείαν. 'Άλλ' ἀκριβῶς ή μεγάλη αὕτη ἀγάπη τῆς Καρμε-